

## Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Remissvar Diarienummer, LI2025/01587

### Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037

ITS Sweden utgör en plattform för samverkan och möjliggör därmed ett effektivt erfarenhetsutbyte och kunskapsuppbyggnad bland aktörer först och främst inom näringslivet, vi välkomnar också akademien och det offentliga. ITS-Sweden vill här lämna sina synpunkter på remissen.

#### Sammanfattning

Vi tycker att remissen är bra och att den täcker de relevanta områdena som ITS Sweden behärskar på ett tillfredsställande sätt. Vi anser inte att något väsentligt har utelämnats i planen, men vill bifoga några reflektioner.

#### Reflektioner

Enligt trafikplanen *"ska den ge mesta möjliga samhällsnytta per krona"*.

Likasa är förväntningarna enligt trafikplanen att:

*"De ökade medlen för vidmakthållande gör att det eftersatta vägunderhållet kan återtats under planperioden. Det innebär att vägnas funktion kan säkerställas, och att mindre pengar behöver användas till att avhjälpa akuta fel."*

Investeringar inom trafikområdet kräver många gånger stora resurser. Det innebär att olika projekt tränger ut varandra för att det saknas tillräckliga finansiella resurser. Inte heller finns det obegränsade resurser i form av vägmaskiner och utbildad personal. Det är här vi inom ITS-Sweden kan bidra. Vårt nätverk inom ITS, (Intelligenta Transportsystem) besitter svar på problem till i många gånger en bråkdel av kostnaden för att bygga en ny väg.

Inom vårt nätverk finns den kompetens inom hårdvara, mjukvara, kommunikation, konsultation samt andra system inom trafikområdet som löser många av dagens och morgondagens problem. Med våra lösningar kan man till i sammanhanget ytterst begränsade investeringskostnader minska antalet trafikolyckor, utnyttja vägnätet mer effektivt, eliminera eller minska köbildningar samt effektivisera vägunderhållet. Ur ett samhällsperspektiv på alla sätt ytterst lönsamt. Varför riskera att problemen som drabbade trafiken på E22, vintern 2024 ska kunna hända igen, när det finns kostnadseffektiva lösningar som kraftigt kan begränsa konsekvenserna.

Detta är helt enligt det ni skriver under rubriken *"Elektrifiering, digitalisering och automatisering effektiviserar transportsystemet"*

Idag är det så att interaktionen med Trafikverket är mycket restriktiv. Vi upplever att det inte är prioritet att prova ny teknik och processerna har därtill byråkratiserats.

För att ta tillvara dessa möjligheter krävs i stället.

1. Ökad interaktion mellan ITS-Sweden och Trafikverket för att utröna och skapa nya möjligheter.
2. Etablering av olika snabbspår för testning och godkännande av nya system.
3. Undvik för stora tag. Stora projekt har en tendens att falla ihop och inte ens bli en tumme. Det är bättre att testa olika saker var för sig och komma fram till ett resultat. Sedan kan man plocka in dem i olika lösningar.

När det gäller det som skrivs under rubriken ” *Kompetenssituationen en akut fråga för planens genomförande* ” vill vi påminna om att två lärosäten (Linköpings Universitet och Kungliga Tekniska Högskolan) är medlemmar i ITS Sweden och kan bidra till att vara en del i lösningen av kompetenssituationen.

Vi vill även understryka att otydlighet kring investeringar och ansvar för ITS riskerar att bromsa utvecklingen av lösningar som kan ge snabb effekt till låg kostnad.

Idag saknas en tydlig framtidsbild för hur ITS ska användas och utvecklas, liksom en klar plan för prioriteringar och införande över tid.

Detta skapar osäkerhet i marknaden och försvårar långsiktig planering och investeringar.

I praktiken leder detta ofta till att pågående projekt kräver ytterligare investeringar under genomförandet, både från Trafikverket och stora entreprenörer.

För ITS-Sweden  
Samuel Henningsson